

МИЛАШКО О. Г.

к. е. н., доцент

Одеський національний економічний університет (Україна)

ОЦІНЮВАННЯ ВНЕСКУ ДЕРЖАВНИХ ТА ПРИВАТНИХ НЕФІНАНСОВИХ КОРПОРАЦІЙ У ДОХОДИ СЕКТОРА

У рамках системи національних рахунків для характеристики результатів діяльності сектора нефінансових корпорацій (НФК) та його підсекторів від етапу виробництва до етапів заощадження та нагромадження будують повну послідовність рахунків.

Відповідно рекомендаціям міжнародного стандарту щодо розробки національних рахунків [1] НФК України включають такі підсектори: державні нефінансові корпорації, приватні нефінансові корпорації та нефінансові корпорації під іноземним контролем.

З метою визначення ролі окремих підсекторів у результатах діяльності нефінансових корпорацій здійснено порівняльний аналіз створення, розподілу та перерозподілу доходів у відповідних інституційних одиниць (табл.).

Таблиця

Частка підсекторів
у показниках доходів НФК, 2015 р., відсотків

Підсектор	Валова додана вартість	Валовий прибуток	Валове сальдо первинних доходів	Валовий наявний дохід
Державні НФК	21,1	28,3	31,9	43,3
Приватні НФК	56,2	37,2	14,6	2,9
НФК під іноземним контролем	22,7	34,5	53,5	53,8
Усього	100,0	100,0	100,0	100,0

Підраховано автором за [2].

Результати розрахунків, представлені в таблиці, свідчать, що частки валової доданої вартості підсекторів у загальній валовій доданій вартості суттєво відрізняються. Провідна роль у створенні ВДВ нефінансових корпорацій України належить приватним НФК. Питома вага підсектора складає 56,2 %. Суттєво менша роль двох інших підсекторів: 22,7 % і 21,1 % відповідно у НФК під іноземним капіталом і державних НФК.

Вже з наступного етапу відтворення – утворення доходу – ситуація змінюється. Після нарахування нефінансовими корпораціями податків на виробництво та нарахування оплати праці найманим працівникам, частка приватних НФК України у валовому прибутку нефінансових корпорацій стає

значно меншою частки підсектора у валовій доданій вартості НФК. У той же час частки держаних НФК та НФК під іноземним капіталом у валовому прибутку демонструють значне збільшення порівняно з відповідними їх частками в ВДВ НФК. Так, частка держаних НФК збільшилася на 7,2 в. п., а частка НФК під іноземним капіталом зросла на 11,8 в. п.

Процес виплат підсекторами процентів за отримані раніше кредити у своєму підсумку є визначальним фактором створення валового сальдо первинних доходів. Отже, на стадії розподілу доходу ситуація щодо ролі підсекторів в утворенні доходу нефінансових корпорацій знову суттєво змінилася. Дані таблиці свідчать, що частка валового сальдо первинних доходів держаних НФК у загальному сальдо сектора складає 31,9 %, отже частка підсектора збільшилася на 3,6 в. п. Збільшення частки спостерігається й для НФК під іноземним контролем (на 19 в. п.). У той же час, приватні нефінансові корпорації України залишають у себе лише 14,6 % валового сальдо первинних доходів НФК країни. Різке скорочення частки підсектора пояснюється, перш за все, значними, порівняно з іншими підсекторами, виплатами процентів.

Після вторинного розподілу доходу (через поточні трансферти) частка приватних НФК у валовому наявному доході набуває ще меншого значення, ніж відповідна частка підсектора у валовому сальдо первинних доходів (2,9 %). Як ми можемо бачити, частка держаних НФК у валовому наявному доході сектора 43,3 %, а частка НФК під іноземним контролем 53,8 %. Основним видом поточних трансфертів, який підсектор передає на даній стадії відтворення, є податок на прибуток. Отже, цей податок спричинив суттєвий відтік коштів саме з підсектора приватних НФК.

Для нефінансових корпорацій саме валовий наявний дохід є основним джерелом нагромадження. Проте останніми роками власних коштів сектору не вистачає і він є позичальником. Саме приватні нефінансові корпорації, які мають найбільшу валову додану вартість, у результаті перерозподілу доходів стають тягарем для сектора. Отже, приватний сектор для свого розвитку потребує грамотної економічної політики та продуманого податкового законодавства.

Література

1. Система национальных счетов 2008 г. [Электронный ресурс] / Комиссия Европейских сообществ, Международный валютный фонд, Организация экономического сотрудничества и развития, Организация Объединенных Наций, Всемирный банк. – Режим доступа: <http://www.cisstat.com/rus/SNA2008Russian.pdf>. – (Международный стандарт).

2. Національні рахунки України за 2015 рік: [стат. зб.] / Державна служба статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>.